Poštnina plačana v gotovini.

Leto LXIV., št. 276 Ljubljana, petek 4. decembra 1931 Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflijeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

FRANCOSKO-NEMŠKO GOSPODARSKO SODELOVANJE

Ureditev skupnega prometa — Reparacijska konferenca vlad bo januarja v Cannesu — Oster ameriški napad proti Nemčiji

Berlin, 4 dec. d. V Parizu se je pred kratkim vršilo večdnevno posvetovanje drugega odbora mešane nemško-francoske gospodarske komisije, ki se bavi s prometnimi in trasportnimi vprašanji. Razpravljala je o določitvi skupnih mednarodnih zrakoplovnih zvez. Namerava se uvesti zračna zveza z Južno Ameriko, nadalje s francoskimi kolonijami v Severni Afriki in morda tudi tretja zveza z Daljnim vzhodom. Glede pomorske plovbe je bilo doseženo zbližanje nemškega in francoskega naziranja, ki bo tvorilo podlago nadaljnjemu mednarodnemu sporazumu o splošni ustavitvi gradnje novih ladij in o omejitvi tonaže, ki je sedaj v prometu. Pričele so se tudi priprave za sporazum o določitvi voznega reda za ves ladijski promet. Odbor je razpravljal tudi o kontinentalni plovbi, predvsem na Renu, vendar pa so se pojavile v tem pogledu tolike težkoče, da so bili za enkrat sklepi odloženi. Nemški delegati so dobili vtis, da so obstoječe politične težkoče med Nemčijo in Francijo ostale brez vpliva na gospodarska pogajanja, zaradi česar menijo, da se lahko pričakuje nadaljnji razvoj pogajanj nemško-francoske gospodarske komisije z upravičenim optimizmom.

Pariz, 4. dec. d. Diplomatski sotrudnik Agence Havas je prišel pri svojem poizvedovanju pri merodajnih krogih do prepričanja, da bodo posvetovanja posebnega posvetovalnega odbora na podlagi čl. 119 Youngovega načrta, kakor tudi odbora bančnikov o nemških zasebnih kreditih, ki se prično prihodnjo nedeljo v Baslu, zaradi važnosti in različnosti tozadevnih interesov zelo dolgotrajna in tudi težavna. Kljub temu bosta oba odbora predložila svoje sklepe še pred koncem januarja konferenci vlad signatarnih držav Youngovega načrta. Mednarodna konferenca vlad, ki ji je pridržano končno sklepanje, se bo sestala baje meseca januarja v Cannesu. Na tej konferenci bodo zastopane Zedinjene države po svojem opazovalcu.

Washington, 4. dec. d. Konzervativni list »Washington Post« je objavil pod naslovom »Americans swindled« (Osleparjeni Američani) ostre napade proti Nemčiji. — Med drugim pravi, da niso stremljenja angleških in ameriških bančnikov po zmanjšanju reparacijskih plačil Nemčije, kar naj bi bilo pogoj za zmanjšanje zavezniških dolgov Ameriki, ničesar drugega kakor poizkus, natovoriti ameriškim davkoplačevalcem novo breme 11 milijard dolarjev, da bi lahko ameriški in angleški lastniki nemških vrednostnih papirjev dobili nazaj del svojega dobrega denarja. Ameriški bančniki, ki so mnogo zaslužili pri zasebnih posojilih, prodanih ameriškemu ljudstvu z bogatimi posredovalnimi odtegljaji, streme po črtanju vojnih dolgov samo zato, da bi Nemčija lahko plačala svoje zasebne dolgove in da bi se lahko reklo, da je zaupanje v Nemčijo zopet dobro. V tem primeru bi se lahko vnovič drugim ameriškim lahkovernežem priporočala posojila Nemčiji kot zelo dobra naložitev kapitala.

Nova odmera draginjskih doklad za državne vpokojence

Beograd, 4. decembra. M. Ministrski svet je odobril uredbo o novi odmeri draginjskih doklad za vpokojence. Uredba določa, da pripadajo vpokojencem draginjske doklade po razredu, v katerem so stalno nastanjeni.

Vpokojencem, ki so bili vpokojeni pred uveljavljenjem uradniškega zakona z dne 30. julija 1923, pripadajo naslednje draginjske doklade:

Vpokojencem z nad 20 timi službenimi leti, ki prejemajo pokojnino v kronah ali dinarjih do 2999 Din ali kron, v prvem draginjskem razredu 1200 Din, v II. 1000 Din, v III. 900 Din mesečno. S pokojnino od 3000 Din do 4999 Din ali kron v I. 1400 Din, v II. 1200 Din, v III. 1000 Din. — S pokojnino od 7000 Din ali kron navzgor 1800 Din, 1600 Din in 1400 Din.

Vpokojencem, ki imajo manj kakor 20 službenh let, pripada draginjska doklada pri pokojninskih prejemkih do 2999 Din ali kron 900, 800 in 700 Din mesečno, pri pokojninskih prejemkih od 5 do 6000 Din, 1200, 1000 in 900 Din in pri pokojninskih prejemkih v nad 7000 Din ali kron 1400, 1200 in 1000 Din mesečno.

Vpokojenci, ki imajo najmanj 20 službenih let ter so bili vpokojeni kot pokrajinski namestniki, poslaniki, ministri itd. pripada mesečna draginjska doklada po 3000 Din.

Vpokojencem, ki dobivajo polno penzijo, pripada pri pokojninskih prejemkih do 3000 Din 1500, 1300 in 1100 Din draginjske doklade. Pri pokojninskih prejemkih od 3000 do 5000 Din 1700, 1400 in 1200 Din. Pri pokojninskih prejemkih do 5000 do 7000 Din 2000, 1600 in 1300 Din. Pri pokojninskih prejemkih od 7000 do 8000 Din 2100, 1800 Din in 1500 Din. Pri pokojninskih prejemkih nad 9000 Din pa 2200, 1900 in 1600 Din.

Zvaničniki dobivajo draginjsko doklado v iznosu 750, 700 in 650 Din, **služitelji** pa 650, 600 in 550 Din mesečno.

Odkrita beseda o ciljih italijanske zunanje politike

Revizija mirovnih pogodb naj bi zasigurala Italiji nadoblast na Jadranskem morju

Budimpešta, 4. dec. v. »Magyarszag« objavlja izjavo znanega fašističnega publicista barona Montia o priliki njegovega nedavnega poseta v Budimpešti. V svoji izjavi pravi Monti med drugim: **Ne spadam sicer v vrste službenih diplomatov, vendar pa mislim, da sem veren tolmač italijanskega javnega mišljenja. Italija se trudi z vsemi silami, da se čimprej izvede revizija mirovnih pogodb. Ta revizija naj bi se izvršila na miren način. Če pa ne bo mogoče doseči te revizije mirnim potom, potem bodo dogodki nasilno rešili ta gordijski vozel. Zaradi tega je najvažnejša diplomatska akcija v tej situaciji ta, da se že v naprej razčisti vprašanje odgovornosti za bodočo vojno. Iskreno trdim, da Italija ni zadovoljna s sedanjimi mejami, kajti njeno življenjsko vprašanje je nerazdružljivo povezano z Jadranskim morjem. Zaradi tega je od največje važnosti zanjo, da se sporazume z Madžarsko, ki lahko mirno veruje v iskreno prijateljstvo Italije. Ni druge države v Evropi, koje interesi bi bili tako identični z italijanskimi, kakor je Madžarska. Mi smatramo Madžarsko za najmočnejši steber proti slovanski nevarnosti in zaradi tega je jačanje Madžarske tudi v interesu Italije. Prijateljstvo med obema državama se bo z revizijo mirovnih pogodb še poglobilo in v bodočnosti bosta obe državi še tesneje korakali ramo ob rami.**

Hitlerjevci v Italiji

Firenca, 4. decembra. s. V soboto prispeta v Firenco narodno-socialistična člana hamburškega senata Niland in Strider. Prvi je tajnik inozemske propagande narodno-socialistične stranke, drugi pa tajnik propagande v Italiji. Dne 6. decembra bosta senatorja pred nemško kolonijo v Firenci govorila o temi »Nova Nemčija in cilji hitlerjevega pokreta.« Predavanje se bo vršilo pod pokroviteljstvom fašistične kulturne zveze v Firenci, ki je dala senatorjima na razpolago svoje prostore. To predavanje je prva manifestacija take vrste v Italiji in se bo vršilo v nemškem jeziku. Skoraj v vseh nemških kolonijah v Italiji so bile ustanovljene narodno-socialistične pokrajinske organizacije.

Znižanje vojaškega roka v ČSR

Praga, 4. decembra. h. **Na včerajšnji seji poslanske zbornice so narodni socialisti stavili predlog, naj se zniža aktivna vojaška doba od 18 na 14 mesecev. »Prager Presse« je objavila vest iz vladnih krogov, da so kompetentne vojaške oblasti načelno sklenile, da se aktivna vojaška doba zniža od 18 na 14 mesecev. Ministrstvo za narodno obrambo bo predložilo ta predlog na eni prvih prihodnjih sej. Ta vest je v politični javnosti vzbudila največjo pozornost, ker je predolga vojaška doba neugodno vplivala na gospodarstvo in na socialno življenje.**

Madžarski puč

Budimpešta, 4. dec. Preiskava zaradi nameravanega prevrata še vedno ni zaključena. Policija zaslišuje sedaj osebe, ki jih je aretirala pozneje. V torek so pred stanovanjem honvedskega ministra Gömbesa prijeli mladega človeka, o katerem so sumili, da je hotel izvršiti atentat na ministra. Doslej je ugotovljeno le toliko, da je predkaznovan, dočim mu pa zvez s prevratniki še ni bilo mogoče dokazati. Včeraj sta bili dve osebi izpuščeni na svobodo. Glede usode ostalih aretirancev še ni padla odločitev. »Magyar Orszag« poroča, da je ves načrt prevrata izdala policiji visoka osebnost, ki noče biti imenovana. Obenem je izročila policiji točen seznam priprav in imen glavnih udeležencev.

Vihar v madžarskem parlamentu

Ostra obsodba madžarske vladne politike

Budimpešta, 4. decembra. č. Sinočnja seja parlamenta je bila zopet zelo viharna. Socialistični poslanec Gayer je napadal vlado in poslance njenih strank. Vladi je očital, da je odgovorna za sedanjo gospodarsko krizo v državi, vladnim poslancem pa je odrekal pravico zastopati madžarsko ljudstvo v budimpeštanskem parlamentu, ker so dosegli svoja mesta na nečasten način in z nemoralnimi sredstvi. Njegovi napadi so izzvali med vladno večino viharne proteste in med splošnim razburjenjem je padel predlog, naj se Gayerju odvzame poslanska imuniteta in postavi pred redno sodišče.

Ko je razburjenje nekoliko ponehalo, se je oglasil drugi opozicijski poslanec Štefan Friedrich, ki je zahteval, naj madžarska vlada takoj uvede pogajanja s sosednimi državami za tesnejše gospodarske stike. Češki in rumunski zunanji minister je dejal govornik, sta imela v preteklem mesecu govore, v katerih sta prijateljsko govorila o odnošajih svojih dveh držav napram Madžarski. Friedrich je zahteval, naj ministrski predsednik na enak način izpregovori o madžarskih željah po zbližanju. Razen tega je zahteval, naj madžarski delegati v Ženevi predlagajo Društvu narodov sklicanje gospodarske konference zastopnikov srednjih evropskih držav.

Pšenico prodajajo, doma pa stradajo

Pariz, 4. dec. v. **Ruski emigrantski list »Poslednje novosti« poroča iz Londona, da je tamošnja sovjetska trgovinska delegacija sprejela iz Moskve brzojavni nalog, naj takoj ustavi prodajo ruske pšence. Neprodano pšenico, ki se nahaja na ruskih ladjah v angleških pristaniščih, naj takoj odpošljejo deloma v ruska prstanišča, deloma pa v Vladivostok. Razen tega je sprejela sovjetska trgovinska delegacija naročilo, naj nakupi čim več avstralske pšenice in jo pošlje v Vladivostok. V Londonu smatrajo to za dokaz, da je sovjetski žitni dumping zlomljen in da je začelo Rusijo primanjkovati žita, tako da je sedaj prisiljena kupovati celo tuje žito.**

Francosko zlato

Pariz, 4. decembra. s. Kakor poroča »Echo de Paris«, znaša zaloga funtov Francoske banke še vedno 7 milijard frankov. V tedenskem izkazu Francoske banke se ta zaloga še vedno vpisuje po starem tečaju. Tedenska bilanca banke izkazuje za 186 milijonov frankov zlata več. Zaloga zlata se je torej zvišala na 67.844 milijonov frankov. Obtok bankovcev pa se je zvišal za 900 milijonov frankov ter je dosegel s tem rekordno višino 82.5 milijarde.

Nove devizne odredbe v ČSR

Praga, 4. dec. s. Vlada se je odločila, da ustavi bolj elastične devizne predpise. V sporazumu z Narodno banko bo finančno ministrstvo omejilo dodelitev deviz za plačila državam, ki v isti meri omejujejo plačila Češkoslovaški ali ki ne morejo plačati v polni meri dolgov v Češkoslovaški. Nadalje bodo druge odredbe omogočile finančnemu ministrstvu omejitev nezaželjenega uvoza. Devize za uvoz nepotrebnega **blaga se enostavno ne bodo dodeljevale.**

Vandervelde izstopil iz socialistične stranke

Bruselj, 4. dec. d. Bivša ministra Vandervelde in De Bruckere sta izstopila iz vodstva belgijske socialistične stranke.

Demonstracije brezposelnih v Londonu

London, 4. dec. č. V londonskih predmestjih so množice nezaposlenih prirebile demonstracije tako silne, da se je ustabile demonstracije tako silno, da se je ustavil ves promet. Morala je intervenirati **policija, ki je demonstrante razgnala.**

Priporočilo Trockega nemškim komunistom

Pariz, 4. dec. v. **Ruski emigrantski list »Poslednje Novosti« poroča iz Berlina, da je Trocki izdal posebno brošuro, v kateri poziva nemške komuniste, naj podpirajo Brüningovo vlado v borbi proti hitlerjevcem. Trocki opozarja komuniste na to, da bi pomenilo ustoličenje Hitlerjevega režima konec vseh nad na komunistično revolucijo v Nemčiji Zaradi tega v borbi med Brüningom in Hitlerjem komunisti ne smejo stati ob strani, marveč morajo aktivno poseči v boj in za vsako ceno preprečiti, da bi Hitler uresničil svoje načrte.**

Naš parnik v veliki nevarnosti

Sofija, 4. dec. č. Zaradi včerajšnjega viharja bi bil »Jugoslovenski Lloyd« skoro izgubil svoj parnik »Koločep«, ki je vsidran v luki Burgas. Velikanski valovi in močan veter so odtrgali parnik od obale, na katero je bil privezan z vrvmi. V zadnjem trenutku pa so priskočili parniku na pomoč in z velikimi napori se je ljudem posrečilo, da so ga zopet pripeljali do obale in ga nonovo privezali. Škoda na parniku je neznatna.

Čsl. proračun pod streho

Praga, 4. dec. h. Poslanska zbornica je dopoldne v obeh čitanjih sprejela proračun. Prihodnja seja 14. decembra. Na dnevnem redu so samo stvari manjše važnosti.

Novo obrambno sredstvo proti letalom

London, 4. decembra. AA. Vojni urad preizkuša pravkar nov žaromet, ki je izredno močan in meče svetlobne žarke zelo daleč. Z novim žarometom določijo lahko visino in smer letal v eni sami minuti, kar je za obrambo proti letalskim napadom zelo velikega pomena.

Izboljšanje tečaja angleškega funta

Pariz, 3. decembra s. Angleški funt je bil danes nekoliko bolj čvrst kakor včeraj. Tečaj se je zvišal od 85 25 na 86.75 in je po prehodnem oslabljenju zaključil z notacijo 86.25. Glede vrednostnih papirjev je vladalo pravo panično razpoloženje. Razširjene so bile razne fantastične govorice. Nekateri vrednostni papirji, predvsem papirji družbe »Suez« in Francoske banke, so mnogo izgubili na tečaju ter so zaključili z najnižjim tečajem v zadnjem letu.

Potovanje Zaleskega v London

Varšava, 3. decembra AA. Zunanji minister Zaleski bo odpotoval v London, kjer se sestane dne 10. t. m. z britskim zunanjim ministrom Johnom Simonom.

Beda izseljencev v Franciji

Praga, 3. dec. Tri tisoč brezposelnih iz Češkoslovaške, ki žive v največji bedi v Franciji, so peš na poti v domovino, ker jim češkoslovaški konzulati niso dali več denarja za povratek. Del teh brezposelnih je prispel že v Strassbourg. Med njimi je tudi nekaj takih, ki so peš na poti že od Marseillesa in so prehodili ogromno pot 1.200 km.

Japonska in razorožitev

London, 5. dec. »Daily Telegraph« poroča iz Tokija, da je vojaški svet japonske vlade določil smernice za japonske delegate na razorožitveni konferenci. Japonska ne bo pristala na nobeno razorožitev, ki bi pustila državo v sedanji vojaški situaciji. Japonska je efektivno stanje svoje vojske že znižala na 60 odstotkov predvojnega stanja. Razen tega nima Japonska bogatih izkušenj, ki so jih mogle zbrati ostale države na glavnih bojiščih v svetovni vojni. Odločilno bo tudi dejstvo, da ima Japonska za sosede sovjetsko Rusijo in Kitajsko.

Ogromen ameriški primanjkljaj

Washington, 3. dec. Primanjkljaj v ameriškem državnem gospodarstvu je znašal po obvestilu ameriškega zakladnega urada dne 31. novembra, torej po poteku petih mesecev novega fiskalnega leta, 858 milijonov 734.000 dolarjev napram 304 milijonom 300.000 dolarjev v isti dobi preteklega leta. Državni dohodki so padli za 270, izdatki pa so se dvignili za 200 milijonov dolarjev. O kritju tega izredno visokega primanjkljaja, ki dosega skoraj četrtino celotnega proračuna, se bodo vršili hudi boji v kongresu, ki se bo sestal v ponedeljek. Republikanci zahtevajo uvedbo zvišanega prometnega davka, dočim so demokrati proti, češ, da bi to zvišanje najbolj prizadelo najrevnejše sloje.

Novo sredstvo proti malariji

London, 3. dec. Znani raziskovalec in poznavalec tropskih bolezni dr. James je iznašel nov serum proti malariji, ki je priporočljiv zlasti kot preventivno sredstvo. Mnogo zdravnikov si je dalo vbrizgati v kri malarijske bacile in je nato preizkusilo novi serum, ki je sijajno učinkoval. Serum bodo sedaj izdelovali v velikih količinah in uporabljali v angleških tropskih kolonijah proti malariji.

Justifikacija papeževega delegata v Rusiji

Rim, 3. decembra. V Vatikanskih krogih zatrjujejo, da je bil msgr. Maximeja, ki se je mudil kot papeški odposlanec v Rusiji, dne 6. julija od sovjetskih oblasti obsojen na smrt in ustreljen, ker ni hotel priznati metropolita Sergija.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2274.19—2281.03, Bruselj 783.86—786.22, Curih 1097.85 do 1101.15, London 184.81—192.31, Newyork 5614.05—5631.05, Pariz 220.66—221.32, Praga 167.20—167.70, Trst 286.16—292.16.

INOZEMSKE BORZE.

Curih: 9.05, Pariz 20.15 in pol, London 17.30, Newyork 513 in tri četrt, Bruselj 71.40, Milan 26.40, Madrid 42.75, Amsterdam 207.10, Berlin 121.70, Sofija 3.72, Praga 15.23, Varšava 57.60, Bukarešta 3.07.

Pri želodčnih težkočah, zgagi, zmanjšanem občutku za tek, zapeki, pritisku na jetra, tesnobi, tresenju udov, zaspanosti povzroči kozarec **»Franz Josefove« grenčice** takojšnje poživljanje zastale prebave. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel slave **»Franz Josefovo« vodo** kot važen pripomoček proti griži, kakor tudi želodčnim obolenjem, ki nastopajo v zvezi z mrzlico.

Besedo imajo naši čitatelji

Določanje abonentskih predstav

Kar se tiče določanja predstav, zlasti pa stalnosti teh »določenih« predstav, so abonentje pri ljubljanskem Narodnem gledališču pastorki, kakor kmalu ne takih. Že skoraj v pregovor je prišla, ta «stalnost«. Opazil sem, da je nekaka prisilna navada mnogih abonentov, da rečejo, ako jih kdo praša, kdaj imajo predstavo: »tega in tega dne jo imamo, ako jo imamo. Časopisi že pišejo tako«. Zlasti nekateri redi imajo pri tem smolo. Želite dokazov? Izvolite si ogledati red D v zadnjih 10 dnevih. Drama: Časopisi od tedna pred 22. nov. so pisali, da bo predstava »Vesti« za red D v ponedeljek dne 23. nov., bila je pa v torek, dne 24. nov. Pa še ni nič. Poglejmo še opero. V torek 24. nov. in v sredo 25. nov. zj. smo čitali, da bo za red D v četrtek 26. »Večni mornar«. V sredo pop. do četrtka pop. je bilo naznanilo, da bo za D »Večni mornar« v petek dne 27. nov. V petek seveda ni bilo nič in je bila ta predstava odpovedana menda radi odsotnosti g. Rumplja, no v petek ves dan smo čitali, da bo na D v ponedeljek dne 30. nov. »Knez Igor«. Pa ti prideta v soboto dne 28. nov. »Slovenec« in »Jugoslovan«, ki stavita »Kneza Igora« za ponedeljek dne 30. nov. na red C. »Jutro« in »Slov. Narod« sta omenjala pa red D. Vsi nedeljski časopisi so pa spet privlekli »Kneza Igora« za ponedeljek na red D. Včeraj (v ponedeljek) je bil vedno na redu D.

Torej za eno samo predstavo kar pet sprememb.

Za kaj nas uprava Narodnega gledališča smatra, ne vemo. Zapomni si pa lahko, da si vsak pametnejši človek dandanes napravi že začetkom tedna program za ves teden, ali pa vsaj vedno za nekaj dni naprej. In tako ste pa nas uboge abonente mešali ves teden in petkrat smo morali spremeniti svoje načrte. Ali mislite, da je to prijetno? Saj nismo lutke, niti nismo figure s šahovnice, pa tudi glavni junaki iz Flahertyjeevga romana »Zver se prebuja«, ki ga je nedavno izdala Cankarjeva družba, nismo. Tam v jarkih na angleško - francosko - nemški fronti so delali z vojaki tako: ko se je poveljniku zdelo, naj se vojaki zakopljejo desno kakega hriba, je dal tak ukaz; pa so komaj z nadčloveškimi mukami izkopali strelske jarke ali kritja, že je dal ukaz, naj se raje zakopljejo levo in še s tem niso bili gotovi, je pa rekel, da naj poskusijo sredi hriba. Za take nas hoče morda imeti naša gledališka uprava, bi se zdelo.

Saj človek rad potrpi in oprosti upravičeno spremembo repertoarja radi bolezni ali iz tega ali onega opravičljevega razloga, ali kar tako »šibanje« je pa od sile.

Prosili bi torej gledališko upravo, da repertoar bolj smotreno uredi in naj uvede večjo disciplino, obenem pa naj bolj pazi na objave, ki jih daje v tisk (primer sobote!). Ako naj bo tako, je bolje, da sploh ni prednaznanil, ampak se javi en dan prej, se človek vsaj ne bo razburjal, vznemirjal in blamiral ko ne more izpolniti kake obljube.

Eden za mnoge.

Adieu mein schöner kleiner . . .

Nemški šlager pod gornjim naslovom, ki smo ga pred meseci slišali v Ljubljani celo po ulicah iz ust nedoletnih deklet, vajenk in šolark, je zadnje čase vendar nekoliko ponehal in so se »moderne dame« kakor tudi prej omenjene posnemalke le-teh in nadebudnih mladičev vsaj za enkrat, dokler ne dobe zopet kaj sličnega importiranega blaga, temu odvadile. Zato pa sem bil nedavno na prireditvi nekega društva, ki velja, ali bi vsaj moralo veljati za narodno, tembolj presenečen in razočaran, ko so že po končanem (baje dobro uspelem programu) in to opolnoči godbeniki zaigrali ta šlager ter je vsa dvorana naenkrat začela za godbeniki tudi peti, čeprav poznam in vem, da najmanj dve tretjini navzočih sploh ne razume besedila in nemškega jezika. Še bolj karakteristično pa je bilo, da je vinjeni odbornik tega društva na nekoga, ki se je drznil to početje grajati, dvignil stol in ga hotel udariti.

Res je sicer, da sta dva druga navzoča odbornika društva potrdila, da ne spada igranje in prepevanje nemških šlagerjev na take prireditve, vendar pa napadeni ni dobil zadoščenja radi surovega nastopa od napadalca, nad človekom, stoječim v nacijonalnem pogledu veliko višje od takih junakov. Vsekakor bi bilo priporočati vplivnim, zlasti navzočim članom odbora, da tega gospoda primerno pouče, da smo na domačih, slovenskih, jugoslovenskih tleh, ne pa na Dunaju. In pa da imamo stole za to, da sedimo na njih, ne pa, da se z njimi pretepamo.

Ni tako

Neprizadeti smo užaljeni, ker smo čitali v »Slovenskem Narodu« z dne 30. decembra pod rubriko »Iz policijske kronike«, da je Kolodvorska ulica postala zadnje čase zatočišče najrazličnejših tipov itd. ter ji je zategadelj posvetila policija največjo pažnjo. S tem je toliko povedano, kakor da smo na naši policiji vsi slabo zapisani.

Kot hišni posestniki in gostilničarji protestiramo proti temu, zakaj se ni javno zabeležila številka dotične hiše ali pa bi se moralo pojasniti vsaj središče Kolodvorske ulice, ker s tem trpimo sramoto zakotne ulice.

Zadnji čas je in nas veseli, da se je naša policija zavzela, ter razgnala sumljive tipe in vlačugarje, kar je bilo že davno potrebno. Prosili bi pa, da bi nam g. policijski ravnatelj utregel s tem, ako bi določil za naš rajon dnevnega stražnika. To vprašanje je postalo že pereče s tem, da se je policija sama začela zanimati za našo ulico.

Pripomnim, da vidimo v tednu morda enkrat ali dvakrat pastirati stražnika po Kolodvorski ulici in takrat že oddaleč sumljivi tipi avizirajo drug drugega ter izginejo kakor žabe, takoj je ulica prazna.

Torej prosimo pomoči vsi prizadeti.

Eden v imenu vseh.

Originalna sleparija z voskom

Kako sta hotela dva podjetna Zagrebčana oslepariti Čebelarsko društvo

Ljubljana, 4. decembra.

V Ljubljani je bila te dni razkrita originalna sleparija, v katero sta zapletena dva podjetna Zagrebčana. Tukajšnjo Čebelarsko društvo je pred dobrim mesecem prejelo ponudbo glede nakupa cenenega voska. Vosek je ponujal neki Zagrebčan po 26.25 Din kg in ker je društvu cena konvenirala, ga je naročilo večjo množino. Zagrebčan je poslal v Ljubljano 80 kg voska, za kar mu je Čebelarsko društvo nakazalo okrog 2150 Din.

Pred dnevi je pa dobilo Čebelarsko društvo novo pošiljatev, in sicer 135 kg voska. Čebelarsko društvo je pošiljatev sprejelo, toda nakazalo je denar samo za 25 kg. Društvo je namreč prišlo ta čas na sled originalni sleparijі.

Vosek, ki je bil shranjen v društvenih prostorih, je začel nenadoma bledeti in ker se je to vodstvu čudno zdelo, ga je dalo analizirati. Rezultat je bil presenetljiv. Kemična analiza je pokazala, da ne gre za vosek, temveč za cerezin, ki se ga dobi kg za 6 Din. Tenka plast cerezina je bila namazana s pravim voskom in dodane so bile tudi potrebne dišave, da je cerezin dišal kakor pristen vosek.

Zato seveda Čebelarsko društvo ni hotelo nakazati denarja za drugo pošiljatev in je poslalo denar samo za 25 kg, obenem pa obvestilo policijo. Zagrebčan je takoj brzojavil, naj mu pošljejo ves denar za vosek. Čebelarsko društvo je pa odgovorilo, da denarja ne more poslati, češ, da ga pošta v Zagrebu ne sprejme. Drugi dan je bil Zagrebčan že v Ljubljani, namesto denarja je pa prejel povabilo na policijo, kjer so ga aretirali in zaslišali.

Gre za Bogatina Mihajloviča. Pri zaslišavanju seve ni hotel ničesar vedeti o sleparijі, pozneje se je pa udal in priznal, da gre za ponarejen vosek. Dejal pa je, da ni on dobavitelj, temveč neki drugi Zagrebčan. Ljubljanska policija je brzojavila v Zagreb, naj oblasti primejo sleparskega dobavitelja. Mihajloviča je policija izročila sodišču. V zvezi s sleparijo je bil aretiran tudi neki Dragotin A., ki je bil pa začasno izpuščen.

UKRADEN IN ZOPET NAJDEN KONJ

Iz hleva v Kolezijski ulici je danes ponoči izginil konj veletrgovca s specerijo F. Trdine na Starem trgu. Davi je prejela tvrdka obvestilo, da so konja našli v jarku v Črni vasi in da so ga potegnili iz vode. Kdo je ukradel konja, ni znano. Morda si je kdo izmislil neokusno šalo.

RAZNE TATVINE.

Iz spalnice kovaškega pomočnika Josipa Grmovnika v Zgornji Šiški 125 je nekdo odnesel dva ponošena suknjiča, vredna 600 Din. Vdova Elza Tomažičeva, stanujoča na Domobranski cesti 2, je prijavila, da ji je bilo z dvorišča odnešeno za 100 Din perila.

Pri vinskem trgovcu Radoniću, stanujočem na Stari poti štev. 9, je služila Marija Č. Po njenem odhodu v oktobru je Radoničeva gospa opazila, da ji je izginil zlat prstan z dvema večjima in tremi manjšimi briljanti v vrednosti 3000 Din. Prstan je ukradla služkinja, ker je pa bila gospa prepričana, da ga bo sama vrnila, tatvine ni prijavila policiji. Za tatinsko služkinjo poizveduje policija.

Monterju Ivanu Cizlu je včeraj nekdo s kolesa pred palačo Delavske zbornice na Miklošičevi cesti ukradel dinamo svetiljko. — Hlapec Janez Uršič je prijavil, da mu je bil v noči od 2. na 3. decembra iz hleva v Kolezijski ulici 4 ukraden ponošen temno rjav zimski suknjič, vreden 400 Din.

Danes premiera ZKD filma

Črni ciklon

V tem nenavadno lepem filmu igrajo glavne vloge dresirani konjički »Črni ciklon«, »Trepet prerije« in »Lady«.

Predstave v Elitnem kinu Matici ob delavnikih pol treh pop., v nedeljo ob 11. uri dop.

Najnižje cene! Za mladino in odrasle!

Franu Nedeljku v spomin

Ljubljana, 4. decembra.

Danes teden je umrl v javni bolnici vpokojeni bančni uradnik, pisatelj in zbiralec narodnega blaga g. Fran Nedeljko. Pokojni je bil prvotno redovnik v Za-

grebu in Varaždinu, pozneje je pa odložil redovniško kuto, živel nekaj časa v Ptuju in se preselil v Ljubljano, kjer je služil pri banki »Slaviji« 44 let. Poverjena mu je bila ilustracija »Slovana« in tako se je seznanil z mnogimi našimi književniki. Dopisoval je tudi v »Slovenskem Narodu« in eno leto je bil odgovorni urednik »Slovenskega lista«. Izdal je precej zvezkov narodnih pravljic in pripovedk. »Malega vseznalca« (zbirko lahkih poskusov iz fizike, mehanike in aritmetike). Prevedel je Andersonove in Haufove pravljice ter zgodovinsko povest »S prestola na morišče«. Kot velik ljubitelj lepot domače zemlje je opisal kraški biser Postojnsko jamo v slovenskem in nemškem jeziku.

Kako iskren rodoljub je bil pokojni Nedeljko, je pokazal zlasti pri zadnjih volitvah, ko je ležal že težko bolan, pa je vendar zahteval, naj ga odpeljejo na volišče, da izpolni svojo državljansko dolžnost. Mir prahu vrlega moža!

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Petek, 4. decembra: Zaprto.
Sobota, 5. decembra: Zaprto.
Nedelja, 6. decembra ob 15.: Princeska in pastirček. Miklavžev obisk. Znižane cene. — Ob 20.: Zapravljivec. Premijera. Izven.
Ponedeljek, 7. decembra: Zaprto.
Torek, 8. decembra ob 18.: Igra o Auguštinu. Igrajo katoliški akademiki. — Ob 20.: Zapravljivec, repriza. Izven.

*

Premijera Raimundovega »Zapravljivca« bo vnedeljo, dne 6. t. m. zvečer ob 20. Glavne vloge te pravljične igre igrajo gg. Levar, Kralj, Debevec, gospe Medvedova in Boltarjeva ter gg. Skrbinšek in Železnik. V ostalih vlogah je zaposleno skoro vse dramsko osobje. Pri »Zapravljivcu« je uporabljena tudi originalna godba, ki jo je napisal Konradin Kreutzer. Pevske vložke pojo gospa Medvedova ter gg. Kralj, Sancin, Plut in Debevec. Orkestralni part igrajo člani opernega orkestra. Dirigira g. Marjan Lipovšek. Prevod je pisatelja Frana Albrechta, prireditev in režija igre Cirila Debevca. Deloma nove kostume je napravila gledališka krojačnica po zamislekih šefa garderoberja g. Polaka. Premijera je izven abonementa.

»Princeska in pastirček«. Na Miklavževo nedeljo popoldne ob 15. bo v drami ena najboljših naših mladinskih iger »Princeska in pastirček«, ki je pri mladini izredno priljubljena in za njo tudi tako primerna, kakor malokatera druga. Nedeljska popoldanska predstava pa bo tem interesantnejša, ker jo obišče tudi sv. Miklavž z vsem svojim spremstvom. Za predstavo veljajo znižane dramske cene.

V soboto 5. t. m. ostane drama radi številnih prireditev v mestu zvečer zaprta.

OPERA

Začetek ob 20.

Petek, 4. decembra: Zaprto.
Sobota, 5. decembra: Viktorija in njen huzar. Red E.
Nedelja, 6. decembra ob 15.: Židinja. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Dežela smehljaja. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 7. decembra: Zaprto.
Torek, 8. decembra ob 15.: Vijolica z Montmartra. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Nikola Šubic Zrinjski. Proslava 100letnice rojstva skladatelja Ivana Zajca.

*

»Viktorija in njen huzar«, vsebinsko in muzikalno izvrstna opereta se ponovi v soboto 5. t. m. za red E, sicer veljajo običajne operne cene.

Nedelja v ljubljanski operi. Popoldne ob 15. se poje velika Halewyjeva opera Židinja z g. Ivićem v vlogi Žida Eleazarja. Opera Židinja je izredno melodijozna, z velikimi ansambelskimi in baletnimi nastopi. — Zvečer ob 20. pa se ponovi Leharjeva opereta Dežela smehljaja. Ta najnovejša Leharjeva opereta je muzikalno izvrstna, po vsebini pa interesantna. Odlikujejo jo prelepe melodije, ki so se udomačile po vsem svetu. V glavnih vlogah nastopajo gospe Poličeva in Ribičeva ter gg. Banovec, Peček in Zupan. Važno in veliko vlogo ima tudi baletni zbor. Za obe nedeljski predstavi veljajo znižane operne cene.

Nikola Šubic Zrinjski. V proslavo 100letnice rojstva slavnega in izredno plodovitega hrvatskega skladatelja Ivana Zajca vprizori naša opera v torek 8. t. m. njegovo najpopularnejše delo Nikola Šubic Zrinjski.

Zagrebški nebotičnik

Že ko smo opisovali naš ljubljanski nebotičnik, smo omenili, da je to veličastno delo naših in samo naših rok vzbudilo v Zagrebu precejšnjo zavist, saj vendar ponosni Zagreb ne sme trpeti, da bi ga prekosila borna Ljubljana. Povedali smo tudi, da imajo kolosalen in pravi ameriški nebotičnik v Zagrebu tudi na papirju, a potrebnega drobiža še nikoder — graška »Tagespost« nam je pa pred dnevi odkrila o teh gigantskih načrtih in o velikem hrepenenju po nobotičniku prav zanimive podrobnosti.

Dne 28. novembra je namreč »Tagespost« pisala, da je obvezna ponudba velikega avstrijskega gradbenega podjetja, ki so v njem tvrdke Mayreder, Keil, List u. Komp. v Gradcu in na Dunaju, stopila v odločilni stadij. To avstrijsko podjetje je obvestilo arhitekta inž. Dušana Plavšiča, ki je napravil načrte nebotičnika, in po njem tudi zagrebškega župana dr. Skulja, da se mu je posrečilo najti denar. Baje je pripravljena zbrati za nebotičnik potrebnih 100 milijonov Din neka gradbena firma iz Pariza. Firma je tudi zadovoljna z jamstvom za to vsoto in bo v ta namen mesto Zagreb moralo izdati posebne obligacije, kakršne je predlaga avstrijska firma. Zaradi neugodnih razmer na denarnem trgu bi zagrebška občina ne prezela nikakih drugih obeznosti razen, da bi ustanovila garancijski fond za izplačevanje diferenc med dohodki nebotičnika in obrestmi obligacij.

Francoska finančna skupina je tudi pripravljena Jugoslovenski stavbni družbi, ki pa v resnici ne bo ničesar drugega, kakor jugoslovenska reprezentacija avstrijskega podjetja, dovoliti 100 milijonov Din začasnega kredita, ki naj bi iz njega nastal blok nebotičnika na Jelačičevem trgu v Zagrebu. Šele po zboljšanju razmer na denarnem trgu, najpozneje pa v treh letih, bi ta finančna skupina obligacije plasirala, a z zgradbo bi pričela takoj. Vsa gradbena dela bi izvršila avstrijska firma. Francoska ponudba je prispela v Zagreb 26. novembra in odločitev o njej bo padla v najkrajšem času. Zagrebčanom bodo torej gradili nebotičnik drugi in tudi denarja zanj menda nimajo sami.

Slovenci v Ameriki

V kraju Reading je imel Janez Šimec malo trgovino, ki jo je vodil z ženo Barbaro. Pretekli mesec so pa nekega dne vdrli trije banditi v trgovino. Ženo so pobili na tla, da je nezavestna obležala. Mož je hotel priskočiti ženi na pomoč, pa so ga roparji zgrabili in tako pretepli, da je ves krvav obležal. Ko je prispel reševalni avto po Šimca, je bil že mrtev. Pokojni Šimec je bil rojen leta 1878 v vasi Gribljе pri Črnomlju. V Ameriki je bival 29 let. Zapustil je ženo, dva sina in hčerko.

V Clevelandu je umrl nagle smrti Karl Kramaršič, star 55 let. Zadela ga je srčna kap. Pokojni je bil doma iz Žužemberka, od koder je prišel v Cleveland pred 29 leti. Zapustil je ženo, tri hčere in dva sina, v starem kraju pa žalujejo za njim štirje bratje. — Hud udarec je zadel Pešlovo rodbino v Madison S. Ridgewood. Posledicam težkega poroda je podlegla Josipina Pešl. — Enaka usoda je doletela Strnadovo družino v Euclidu, država Ohio. V bolnici je podlegla posledicam težkega poroda Ana Strnadova. Pokojna je bila doma iz Radeč pri Zidanem mostu, v Ameriki je bivala 20 let.

10. novembra je v Chicagu umrla Alojzija Meden. Podlegla je sušici. Zapustila je moža in 18 mesecev starega sinčka. — V Clevelandu je umrl Ignac Luzar, star 42 let. Podlegel je pljučnici. Pokojni je bil doma iz Škofje Loke, v Ameriki je bival 19 let.

Črni ciklon

(Premiera ZKD filma v Elitnem kinu Matici).

V Ljubljani že dolgo nismo videli filma, v katerem bi prišla razumnost in dresura živali do tako vidnega izraza kot pri filmu »Črni ciklon«. Film se imenuje »Črni ciklon« po konju, ki igra v njem glavno vlogo. Lepa žival nam odkriva tajne živalskega življenja, pokaže nam, da je tudi pri živalih razvit čut dobrosrčnosti, hvaležnosti in ljubezni. Tudi »Črni ciklon« se mora težko boriti za obstanek, mnogo sovražnikov ga zasleduje in mu streže po življenju, toda v borbi za obstanek najde pametna žival dovolj poguma in moči, da premaga končno vse težave in srečno uide vsem nevarnostim.

Film je torej zelo zanimiv, ker igrajo v njem živali glavne vloge. Poleg »Črnega ciklona« omenjamo še druge istotako pametne konjičke, ki se v filmu imenujejo »Trepet prerije« in »Lady«. Ljudje nastopajoči v tem filmu, so filmski igralci Guinn Williams, Cristian Frank in Kathleen Gollins. Zlasti prvi je znan umetnik, saj je igral večje vloge v filmih »Noetova barka« in »Naš vsakdanji kruh«. Film je ameriškega izvora in bo ugajal po svoji lepi, zanimivi in izredno mikavni vsebini gotovo tudi našemu občinstvu.

Dejanje se vrši v prostranih prerijah Severne Amerike. Vsem ljubiteljem živali, lepih kulturnih, prirodopisnih in živalskih filmov — zlasti pa še šolski mladini in otrokom film prav toplo priporočamo.

Premiera bo danes ob 14.30 v Elitnem kinu Matici Cene izredno nizke. Film se ponovi še v soboto ob 14.30 in v nedeljo ob 11., obakrat v kinu Matici.

Beležnica

Koledar.

Danes: Petek 4. decembra katoličani: Barbara, Velika, pravoslavni 21. novembra: Darovanje Marije Device.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Dober grešnik.
Kino Dvor: Ko bom bogat.
Kino Ideal: V senci maneže.
ZKD: »Črni ciklon« ob 14.30 v kinu Matici.
Kino Dvor: Alpinski film »Durmitor« ob 14.30 in 19.15.
Izredni občni zbor Aerokluba »Naša krila« ob 18. v Kazini.

Dežurne lekarne.

Danes: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6. in Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Vremensko poročilo JZSS

Rateče: temperatura —.7, snega 50 cm, vreme jasno, smuka dealna.

Koča pri Tamarju v Planici: temperatura —.10, snega 70 cm, suh pršič, jasno vreme jasno, smuka idealna.

Kranjska gora: temperatura —.12, barometer 767, vreme jasno, snega 35 cm, pršič, smuka idealna, skakalnica uporabljiva in pripravljena.

Dovje-Mojstrana: temperatura —.14, snega 30 cm, pršič, vreme jasno, smuka idealna, skakalnica uporabna, izgledi osobito za Alpe in Karavanke izvrstni.

Sv. Križ pod Golico: vreme jasno, smuka dobra.

Pohorje:

Mariborska koča: temperatura —.5, 15 cm pršiča, jasno, smuka zelo dobra, sever.

Ruška koča: 18 cm snega, pršič, vreme jasno, smuka zelo dobra, skakališče uporabno do Repoluska.

Klopni vrh: temperatura —.6, 40 cm pršiča, vreme jasno, smuka idealna.

Ribniška koča: temperatura —.7, 30 cm snega, pršič, oblačno, sever, smuka idealna.

Ribnica na Pohorju: temperatura —.4, 20 cm pršiča, vreme oblačno, mirno.

Opozorilo društvom

Ker se društvene vesti v našem listu v toliki meri množe, da to povzroča nejevoljo med naročniki in rednimi čitatelji lista, opozarjamo vsa društva, da naj bodo društvena poročila pisana v vsebinsko stvarno in v strnjeni obliki brez navlake kakršnekoli vrste. Poročila naj bodo tako sestavljena, da dobe širši, splošnejši značaj, ne pa samo ozko krajevnost. Posebno kratke naj bodo objave za nameravane prireditve. Vzlic temu, da visoko cenimo kulturno delo v društvih, moramo vendar strogo ločiti kulturnost od običajnih zabavnih in plesnih prireditev in radi navala društvenih vesti in pomanjkanja prostora za splošne namene ne moremo dopustiti, da trpi list škodo.

Uredništvo »Slov. Naroda«

*

Glede društvenih vesti opozarja uprava »Slov. Naroda« vsa društva, da se oddajajo v upravi lista. Delna inseratna pristojbina se plačuje od vseh objav društvenih in nedruštvenih, ki so reklamnega značaja in ki zasledujejo gmoten ali samo zabavno-družaben smoter. Upravno pristojbino je treba plačati tudi od društvenih vesti, ki se ponavljajo in očividno društvene uprave hočejo uporabljati list v takih primerih, ki bi svoje objave lahko razglasile v društvenih prostorih ali potom dopisnic ali na kak drug primeren način. — Pristojbina se plačuje obenem z naročilom.

Uprava »Slov. Naroda«

3 imena

Lilian Harvey
Harry Liedtke
Felix Bressart

Vam jamčijo že danes, da je

Nič več ljubezni

Šaloigra, pri kateri se bo zopet zabavala vsa Ljubljana!

Pride! Pride!

Iz Ptuja

— **Esperanto.** Kdor se zanima za mednarodni pomožni jezik esperanto, naj se zglasi v Konzumnem društvu pri g. Domanjku Josipu. Ako bo zadostno število zanimancev, se bo otvoril esperantski tečaj, v katerem se bo poučevalo po posebni »Če« metodi.

FINANČNI GENIJ

— Papa, tu čitam, da je bil pokojni finančni ženij. Kaj pa je to?

— To je človek, ki zna hitreje služiti denar, kakor ga njegova rodbina zapravlja.

V GOZDU

— Oprostite, gospod, ali niste srečali na poti skozi gozd nobenega orožnika?

— Ne, orožniki sem sploh ne hodijo.

— Potem mi pa izvolite izročiti žepno uro in denar.

Strašne skrbi.

— Od samih skrbi sem že ves plešast in siv!

— Jaz sem pa že sploh izgubil glavo!

Dnevne vesti

— **Promoviral** je na ekonomsko-komercijalni visoki šoli v Zagrebu za doktorja ekonomsko-komercijalnih ved g. Hinko Fuks.

— **Palača Pokojninskega zavoda v Splitu.** Pokojninski zavod za nameščence namerava zgraditi v Splitu palačo, ki bo veljala okrog 3 milijone Din. Stavbišče je že kupljeno.

— **Razpisana zdravniška služba.** Kr. banska uprava primorske banovine razpisuje natečaj za mesto šefa državne šolske poliklinike v Šibeniku. Prošnje je treba vložiti do 12. t. m.

— **Vzroki slabega tujskega prometa.** Odsek za turizem splitske trgovske zbornice je imel v sredo zvečer sejo, ki so ji prisostvovali tudi predstavniki hotelirjev. Razpravljalo se je o slabem tujskem prometu v drugi polovici tekočega leta in o ukrepih, ki bi bili potrebni, da se omili kriza hotelirstva v Dalmaciji. Samoupravne ustanove so prevalile glavni del bremen na hotelirje, ki ne morejo znižati cen in v em tičj glavni vzrok, da je začel tujski promet pešati.

— **Sliko spomenika kralja Petra v Ljubljani prinaša** »Glasnik Podmladka Rdečega križa« v decembrski številki na prvi strani. Slika je zelo lepa tako, da pride Dolinarjeva umetnina do polne veljave.

— **Zahteva po katedri za sociologijo.** Res je čudno, da za tako važno vedo, kot je sociologija, še nimamo katedre V Zagrebu se je ustanovilo v nedeljo društvo visokošolcev, sociologov, ki hoče pokreniti akcijo, da se ustanovi na zagrebški univerzi katedra za sociologijo.

— **Mizarski tečaj za luženje v Ribnici. Zbornica za TOI.** Zavod za pospeševanje obrta v Ljubljani priredi v soboto in nedeljo dne 5. in 6. decembra 1931 v Ribnici v prostorih, ki jih bodo udeleženci dobili označene pri tamošnji obrtni zadrugi (zbornličnem članu g. Češareku), tečaj za luženje lesa za mizarske mojstre in pomočnike ribniškega, velikolaškega sodnega okraja. Tečaj bo trajal cel dan in prične v soboto zjutraj ob osmi uri. Vsak udeleženec mora prinesti s seboj z vodo brušene deščice v dimenziji 10 do 20 cm in 6 do 8 mm debeline, 3 komade češnjevega, 3 hruševega, 5 bukovega, 5 jelševega, 8 orehovega, 10 javorovega, 10 smrekovega in 17 hrastovega lesa. Pristojbina za mojstre 50, za pomočnike 25 Din. Pozivamo mojstre in pomočnike mizarske stroke ribniškega in velikolaškega okraja, da se udeleže tega tečaja in v ta namen zglase pri g. Alojziju Češareku, članu Zbornice TOI, gostilničarju in ključavničarju v Ribnici. v

— **Odprte planinske koče.** Osrednji odbor SPD sporoča občinstvu, da so odprte in oskrbovane sledeče koče in domovi: V Triglavskem pogorju: stara Aljaževa koča (neoskrbovana). V Karavankah: Valvazorjeva koča pod Stolom (stalno odprta in oskrbovana). V Kamniških planinah: Dom v Kamniški Bistrici, koča na Veliki Planini in Dom na Krvavcu.

— **Koledar Družbe sv. Cirila in Metoda za l. 1932** je ravnokar izšel. Poleg običajne koledarske vsebine in objave najnovejših določil o poštnih pristojbinah ima bogato vsebino o narodno obrambnem delu in o nacijonalni vzgojni vsebini. Dve globoko čuteči pesmi Lamutove Mare, sta kakor dva težka vzdiha trpečih. Zelo poučni so članki: »Naša meja-pastorka«, »Kako je Schulverein deloval na slovenskem Štajerskem«, in » O šolstvu v Julijski Krajini«. Zelo tragično sliko iz življenja našega človeka »Zadnje dejanje Petra Petrana«, je priobčil Ksaver Meško. Kakor vsako leto, tako prinaša tudi letos koledar v skromnih vrsticah životopise vseh med letom umrlih družbinih prijateljev, na čelu pa se spominja z daljšim spisom blagopokojnega g. Aleksandra Hudovernika, predsednika C. M. družbe. Družbeni vestnik priobčuje poročilo 42. glavne skupščine v Laškem, dalje bilanco za leto 1930, seznam pokroviteljev in kamnarjev, ter pregled podružničnih doneskov za leto 1930. Posebno opozarjamo na navodila vsem C. M. podružnicam. Koledar se dobi v C. M. pisarni in stane 15 Din. Naj ne bo nikogar, ki bo koledar po pošti prejel, da bi ga ne obdržal.

— **Kraljevič Marko,** mladinski koledarček družbe sv. Cirila in Metoda za leto 1932 je izšel. Uredil ga je znani pisatelj g. Kompoljski, ilustriral pa g. J. Vokač. Vsebina je zelo bogata pesmic in mičnih povestic ter zanimivih podatkov. Sodelovali so naši najboljši mladinski pisatelji in pisateljice. Dobi se v pisarni CM. družbe in stane 6 Din. Koledarček je najprikladnejše darilo naši šolski mladini za Miklavža in Božič. Segajte pridno po njem, dokler ga je kaj v zalogi.

— **Izid I. mednarodnega bridge turnirja v Zagrebu.** Od 27. do 29. novembra se je vršil v Zagrebu I. mednarodni bridgeturnir. Prvo nagrado sta dobila dr. Evgen Latany in O. Schill, drugo inž. F. Herzog in direktor A. Zipser, tretjo inž. A. Bresslauer in dr. D. Kastl, četrto pa ga. F. Wieland in gdč. M. Ackermann.

— **Smrtna kosa.** Včeraj je umrla v Ljubljani nadučiteljeva vdova ga. Hedvika Kaligar. Pogreb bo jutri ob 14. s Sv. Petra ceste 11. Blag ji spomin, težko prizadeti rodbini iskreno sožalje!

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo še bolj oblačno in možnost padavin. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno, samo iz Splita ni vremenskega poročila. Najvišja temperatura je znašala v Zagrebu —1, v Ljubljani in Mariboru —2, v Beogradu —2.6 in v Sarajevu —3.2. Toplomer je torej padel povsod pod ničlo. Davi je kazal barometer v Ljubljani 766. temperatura je znašala —4.2 stopinje.

— **Srečni ljudje.** V banjaluškem okrožju je 310 družinskih očetov, ki imajo nad 9 otrok in so torej oproščeni davkov. Samski davek pa plačuje samo 63 samcev.

— **Najstarejša upokojenka v državi.** V Zagrebu živi nad 90 let stara Marija Branković, ki je najstarejša upokojenka v naši državi. Po svojem možu, policijskem uradniku v Beogradu živku Brankoviću dobiva pokojnino že 53 let.

— **Poskušen samomor služkinje.** 18letna služkinja Rozika Kreh si je hotela v torek v Zenici končati življenje. Z mostu je skočila v reko Bosno, ker pa voda ni globoka je padla na kamen. Zlomila si je levo roko in nogo, poleg tega je pa dobila težke notranje poškodbe in je malo upanja, da bi ostala pri življenju. Vzrok njenega obupa je baje nesrečna ljubezen.

— **Smrtna nesreča v mlinu.** V vasi Srijetska pri Bjelovaru se je pripetila v sredo smrtna nesreča v mlinu. Lastnik mlina Pero Dragović se je tako nerodno sukal okrog motorja, da ga je prijel jermen. Dvignilo ga je in treščilo ob železje tako močno, da je obležal mrtev. Mož je bil star šele 33 let.

— **Senzacijonalna aretacija.** V Novem Sadu so aretirali generalnega direktorja velike tvrdke »Jugoslavenski Hoffherr in Schrantz d.d. dr. Julija pl. Vetseya Osumljen je, da je na podlagi ponarejenih listin protokoliral pri sodišču omenjeno tvrdko kot domače podjetje, čeprav je v resnici samo podružnica centrale v Budimpešti. Poleg tega je osumljen, da je z raznimi manipulacijami oškodoval naše bančne in finančne oblasti. Tvrdka je bila pred dnevi obsojena na 2,500.000 Din davčne globe.

— **Žrtev pretepa.** V bolnico so prepeljali včeraj 17-letnega Janeza Zupančiča, posestnikovega sina iz občine Dobrnič, ki ga je včeraj med pretepom nekdo udaril po glavi in ga precej poškodoval.

— **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je prejela meseca novembra 1931 sledeče prispevke: I. Podružnice. Celje, ž. 2.563.50 Din; Trbovlje m. 2108 Din; Hoče 300 Din; Krško ž. 517 Din; Gaberje 423 Din; Kamnik ž. 140 Din; Št. Ilj v slov. gor. 280 Din; Split 2775 Din; Ljubljana, šentp. ž. 5150 Din; Ljubljana, šentjakobskatrn. ž. 265 Din; Ljubljana, mestna ž. 236 Din; Ljubljana, akadem. (pokroviteljnina Jadrana) 100 Din, skupaj 14.804.50 Din. II. Aleks. Hudovernika sklad: Franjo Medic, Ljubljana 100 Din; I. Urbas, Ljubljana 100 Din; Ana Podkrajšek, Zagreb 100 Din; Vili in Olga Bizjak, Zagreb 200 Din, skupaj 500 Din. III. Razni prispevki Dr. Fran Trampuž, iz kaz. poravnave 100 Din; J. Klemenc, Ljubljana 100 Din; Iv. Rozman, Ljubljana 50 Din; M. Grom, Ljubljana 100 Din; A. Potočnik, Ljubljana 400 Din; A. De Reggi, Ljubljana 147 Din; Jože Zupančič, Ljubljana 100 Din, skupaj 997 Din. Vsota vseh prejemkov 16.301.50 Din. 655-n

—lj **Tovarna J. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepši izvršitev**

Krvno, kožno in živčno bolni dosežejo z uporabo naravne **»Franz Josefove« grenčice** urejeno prebavo Specijalni zdravniki silnega slovesa spričujejo, da so z učinkom staro preizkušene **»Franz Josefove« vode** zadovoljni v vsakem oziru. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Danes dve predstavi alpinskega filma DURMITOR v kinu Ljubljanski dvor:

Ob 14½ za dijaštvo in ob 19¼ za ostalo občinstvo.

Vstopnice se dobe v predprodaji pri blagajni kina Ljubljanski dvor od 15. do 21. ure. — (Telefon štev. 2730.) 15153

Iz Ljubljane

—lj **Cestna dela.** Včeraj dopoldne so utrjevali s parnim valjarjem podaljšek Akerčeve ceste, ki leži med Groharjevo in Tržaško cesto, popoldne pa cestišče v Glinški ulici, ki jo že delj časa urejujejo. Zaradi mraza težaška dela počasi napredujejo, zemlja je pa tudi precej trda, ker je zmrznjena ter je kopanje precej otežkočeno. — Na Pogačarjevem trgu ob Kresiji so nedavno položili glavni cestni kanal, zdaj pa k njemu priključujejo odtoke cestnih požiralnikov in bližnjih streh.

— **Skupni davek na poslovni promet, način plačevanja v letu 1932.** Davčna uprava za mesto Ljubljana razglaša: V smislu § 6 zakona o skupnem davku na poslovni promet z dne 12. julija 1930 in člen 18 tozadevne naredbe z dne 14. marca 1931 se **obvezanci skupnega davka na poslovni promet,** ki so dolžni ta davek plačevati mesečno, pozivajo, da v teku meseca decembra 1931 tej davčni upravi prijavijo, ali želijo v letu 1932 plačevati skupni davek na poslovni promet mesečno po vplačanih v **gotovini in menicah,** ali pa po napravljenih računih (fakturah). V primeru plačevanja z vplačilom v gotovini in menicah, se mora izvršiti plačilo davka najpozneje čez 20 dni, v primeru plačevanja davka po fakturah pa najpozneje čez 30 dni po preteku vsakega meseca. Izbrani način plačevanja se tekom leta ne more menjati. Pri tem se davčni zavezanci opozarjajo, da se bo smatralo za obveznega način plačevanja v prejšnjem letu (1931), če v gornjem roku ne prijavijo davčni upravi izbrani način plačevanja.

—lj **Danes premiera prvega zvočnega cirkuškega filma.** Cirkuški filmi so že od nekdaj priljubljeni, ker ima atmosfera maneže in cirkuške arene za slehernega človeka nekaj privlačnega na sebi. To je bilo pri nemih filmih, tem bolj je to seveda še pri zvočnem filmu. V kinu Ideal se predvaja danes premiera cirkuškega filma »V senci maneže«. Ta film je izdelan v Berlinu v cirkusu Busch pod strokovnim vodstvom lastnika cirkusa. V njem so prikazane cirkuške atrakcije, divje zveri, njih dresura, razne akrobacije in druge zanimivosti. Film bo občinstvu prav gotovo ugajal. V glavnih vlogah nastopajo lepa Liane Haid, Oskar Marion in Walter Rilla. Ogled filma je toplo priporočati.

KINO DVOR
Danes ob 4. in 9. zvečer
Novo! Premiera! Novo!
Ko bom bogat
William Haines
Leila Hyams
Povest o lepem dekletu, ki je hotelo k filmu!
Cene 4 in 6 Din.

—lj **35% znižane vstopnice v Elitnem kinu Matici za državne nameščence in upokojence.** Danes je zadnji dan sprejemanja prijav za abonma v mesecu decembru; zato prosimo vse tiste, ki hočejo biti deležni popusta, da danes kupijo za december vstopnice v ravnateljski pisarni kinematografa. Decemberski spored, ki obsega same odlične filme, je bil opetovano objavljen.

—lj **Avtobus za Veliko planino,** bo vozil v nedeljo ob 6. uri zjutraj iz Ljubljane do Stranj in nazaj le če bo dovolj prijav danes in jutri do 10. ure. Voznina Din 30.— za tja in nazaj se mora istočasno s prijavo plačati v pisarni SPD (palača Grafike I. nadstr.). Sedeži bodo rezervirani in sicer s številkami po vrstnem redu, kakor so udeleženci prijavijo. Ako bi radi nezadostnega števila prijav avtobus odpadel, bo v soboto ob 10. uri dopoldne to objavljeno v izložbi tvrdke Gorec (Kreditna banka) in Alpina ter v pisarni SPD. Plačana voznina se vrne. — Odhod na Veliko planino je mogoč kljub snegu tudi brez smučk, ker je napravljena gaz.

—lj **Sportno drsališče SK Ilirije** bo jutri ali v nedeljo odprto, če mraz ne popusti. Drsališče je bilo lani povečano in preurejeno.

—lj **Sokol Šiška** priredi v soboto 5. t. m. Miklavžev večer s plesom v hotelu Bellevue. Darila se sprejemajo v soboto popoldne od 13. do 19. ure v knjižnici Narodne čitalnice in na Bellevueju. 656-n

—lj **Šentjakobski gledališki oder** ponovi v nedeljo, 6. in ponedeljek, 7. t. m. ob 20.15 izvrstno komedijo: Igra v gradu, ki je žela pri sobotni premijeri in nedeljski prvi reprizi izredno učinkovit uspeh. Občinstvo, ki je obakrat do zadnjega kotička napolnilo dvorano, se je sijajnim dovtipom in izvrstnim komičnim zapletljajem skozi ves potek igre prisrčno smejalo. Po končani predstavi so si zatrjevali: Molnar je in ostane naš najboljši komedijograf! Pridite torej v nedeljo in pondeljek zopet, da se še enkrat iz srca nasmejete in tako vsaj za dve uri pozabite na vsakdanje skrbi. Nastopijo naši najboljši igralci. Komedija je prav dobro naštudirana. Predprodaja ostopnic kot običajno.

—lj **Odsek stavbinskih delavcev Narodno strokovne zveze v Ljubljani** sporoča članstvu, da sta pričela z delom dramatični in tamburaški odsek. V oba odseka se sprejmejo oni, ki se hočejo posvetiti glasbi ali dramatiki. V ponedeljek 7. t. m. se bo vršila prva vaja obeh odsekov. Prijave za sodelovanje v tamburaškem in dramatičnem odseku sprejema tajništvo NSZ v palači Delavske zbornice med uradnimi urami. Vsi, ki so voljni sodelovati pa se morajo brezpogojno javiti v ponedeljek 7. t. m. k prvi vaji. — Odbor.

—lj **Društvo »Soča« v Ljubljani,** vabi vse člane in prijatelje v soboto v salon k »Levu« 5. dec. 1931, kjer se vrši ob 25-letnici smrti pesnika Simona Gregorčiča primerno predavanje prof. Iv. Dolenca, ki nas bo s pomočjo skioptičnih slik preneslo za nekaj trenutkov v solnčno Goriško in pod visoki Krn v rojstno vas pesnikovo. Oktet akademikov zapel nam bo krasen venec Gregorčičevih pesmi, ter bodo nastopile tudi izbrane moči z deklamacijami in recitacijami. Dvorana bo primerno okinčana. Začetek ob pol 9 uri. Vstop prost. Prosimo polnoštevilno in točno. Dokažimo, da živi spomin na našega goriškega slavčka živo v srcih nas vseh! Zato vsi in vse v soboto k »Levu«. Predavateljski odsek. 653-n

—lj **Klub esperantistov v Ljubljani** vljudno vabi cenjeno občinstvo in vse esperantiste k slavnostnemu občnemu zboru, ki se bo vršil ob priliki 10-letnice kluba v nedeljo 6. t. m. ob 10. dop. v dvorani Delavske zbornice.

—lj **Esperatska razstava** v dvorani Delavske zbornice ob priliki 10-letnice tuk. kluba bo nudila vsakomur znamiv vpogled v esperantsko gibanje doma in po svetu. Brezplačen ogled v nedeljo pop. od 12.—18.

—lj **Miklavžev večer** priredi **Sokolsko društvo »Ljubljana IV.«** v soboto, dne 5. decembra v veliki dvorani Mestnega doma za mladino točno ob pol 6. uri zvečer s predigro »Miklavž prihaja«, na to obdaritev, brez vstopnine. Za odrasle ob 8. uri zvečer obdaritev, nato prosta zabava in ples. Igra vojaška godba 40. pešpolka. Vstopnina za osebo Din 5.—. Darila se sprejemajo dne 5. t. m. od 2.—5. ure v društveni pisarni na vojaškem strelišču in od 5.—8. ure zvečer v Mestnem domu. Zdravo! Uprava.

—lj **Miklavž na Taboru.** V soboto, dne 5. decembra se vrši Miklavževanje Sokola I. na Taboru. Popoldne ob pol 4. za otroke s primernim sporedom, zvečer ob 8. za odrasle s plesom. Darila se sprejemajo v soboto ves dan od 10. dopoldne do 8. zvečer. Darila se oddajajo na Taboru — vhod nasproti vojašnice. 651-n

—lj **Sokolsko društvo na Viču** vabi na »Miklavžev večer« v soboto 5. t. m. v Sokolskem domu na Viču in sicer ob pol 6. za deco, ob 8 zvečer pa za odrasle. Zvečer po obdaritvi ples. — Darila se sprejemajo v soboto od 2. popoldne v knjižnici. 654-n

—lj **Gostilna pri »Tičku na gričku«** priredi v soboto ob pol 8. Miklavžev večer s prosto zabavo. Darila se sprejemajo. 652-n

—lj **Miklavžev večer** priredi sokolsko društvo Ljubljana IV. v soboto, dne 5. decembra v veliki dvorani Mestnega doma za mladino točno ob pol 6. uri zvečer in za odrasle ob 8. uri zvečer s plesom. Vabljeni ste vsi. Odbor. 623-n

—lj **Miklavževanje Sokola II. v Kazini** se vrši v soboto 5. decembra. Popoldne ob 17. pričetek za mladino, zvečer ob 20. za odrasle. Darila se sprejemajo istega dne v Kazini od 10.—11. in od 15. dalje. Vstop popoldne prost zvečer 10 Din. Sodeluje »Jonny jazz«. 641-n

—lj **Ob 25-letnici smrti pesnika Gregorčiča** priredi primorska omladina svečano akademijo v nedeljo 13. t. m. ob 20. v veliki dvorani Uniona, na kar opozarjamo vse čestilce goriškega slavčka.

—lj **Popravek.** V včerajšnjem poročilu o občnem zboru SK Ilirije nam je tiskarski škrat popačil nekatera imena novega odbora. Tako bi se moralo glasiti: načelnik plavalne sekcije dr. Jenko in ne dr. Jurko, za razsodišče Zdenko Valašek in dr. Volavšek ter Babšek in ne Babišek za nadzorstvo.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Šibeee, korooobačiii!

Celo Miklavževemu sejmu se letos pozna, da ljudje nimajo denarja

Ljubljana, 4. decembra.

Kot smola hlač se nas drže prelepe navade iz še lepših časov. Temu se pravi učeno tradicija, sicer je pa vseeno, kako se mu pravi; važnejše je, kaj bi bilo treba pripomniti n. pr. k našemu Miklavževemu sejmu. Saj ni izostal niti letos. Začel se je sicer s tridnevno zamudo, vendar smo ga pričakovali s trdno vero.

Vse je po starem, smo olajšani vzdihnili, ko so v torek zvečer postavili na Kongresnem trgu dve dolgi vrsti stojnic. Dobili smo tudi primeren mraz in sploh je na zunaj vse tako kot je bilo v 19. stoletju. Vsaj na prvi pogled. Toda kdo bi bil tako pedanten.

V sredo se je razlegalo po vsej Ljubljani: — Šibe, ššibeee! Koroo-baači! — Nekatere ulice so bile popoldne kar pisane od šib. Po Šelenburgovi ulici sta vlačila fantiča za seboj na mršavih nogah velikanske čevlje, nekakšne čolne, iz katerih so jima visele cunje. Čez prsa sta imela zavezani razcefrani ruti, povrhu sta pa bila oblečena v luknjasti suknjici. Pokrita sta bila z nogavicami, izpod katerih so jima štrlela ušesa žalostno v svet. Zeblo ju je. Posinelih obrazov od mraza sta tekala po ulici s šibami ter jih ponujala na vse grlo. Zataknila sta jih za suknji, roke sta pa skrila v hlačne žepe.

— Zakaj pa ne prodajata na sejmu?

— Ko jih je pa že preveč. Vzemite eno, 50 par!

— Ali ti niso preveliki čevlji?

— Očetu niso bili, zame je pa vse dobro.

Nog ni dvigal od tal, ker bi jih sicer izmaknil iz čevljev, drsal ter šlapal je kot star ded. Kar se je spustil v tek in ogromni čevlji so ga zanašali naprej, da je bobnelo kot vojaški boben. Odprl je vrata trgovine ter zavpil na vse grlo: — Šibeee! — Mlajši ni bil tako pogumen. Le pred izložbami se je ustavljal ter strmel vanje z odprtim usti.

— Ali je lepo?

— Tega parklja gledam, takšen je kot pravi hudič. Zakaj pa nimajo nikjer Miklavžev?

— Saj jih imajo tudi, toda ljudje imajo parklje raje.

— Jaz pa mislim, da Miklavža sploh ni, saj ni kupil od mene še nobene šibe.

Na sejmu je mnogo krika in vika in mladine. Ves dan vidiš pohajkovati dijake z sklovkami.

— Jutri pa ne bom »špical«, je preveč mrzlo!

— Še žal ti bo! Boš pa pisal računsko nalogo, da ti bo temperaturi zopet narasla na 40 stopinj.

— Glej, zdaj pride! Ta je pa res dila! Daj mi šibo!

Dekle ima tudi šibo. Mahne nazaj po fantalinih in razvije se prava sejmarska bitka, ki je pa kmalu končana.

— Baraba! zakriči dekle in steče.

— To smo jih časih mazali! Tako smo jih švrkali, da so kar cvilile! pravi star okrogel gospodek. — Pa temno je bilo, ker ni bilo teh električnih luči. Včasih so nas prišli zalezovat na sejem profesorji. Najhujši je bil profesor Kljunač, k sreči je pa bil kratkoviden kot moj nos. Nekega večera smo ga v gneči tako namahali s korobači, da drugi dan ni mogel nič predavati.

Na stojnicah se vrste paklji vseh oblik in tipov, igrač na vagone, precej sadja, slaščic in razne šare, ki ne spada drugam kot na takšen sejem. Manj je pa letos lecta kot prejšnja leta. Novost so blazinice v obliki src s sladkimi napisi. Prejšnja leta so bila med Miklavževo robo zastopane tudi kranjske klobase, včeraj jih še ni bilo.

Na sejmišču je med številnimi pohajkovalci skoraj vsak drugi prodajalec šib. Hočejo prevpiti drug drugega. Ko se srečajo, se zavistno spogledajo ter napno pljuča.

— Ta pa še zijat ne zna! Glej ga no, ali so to šibe — brezove metle!

Starejši fantalini kažejo premoč nad mlajšimi.

— Samo enkrat še poskusi zazijati! Vse šibe ti polomim! Vidiš ga, korobač!

Prodajalci in prodajalke, žde žalostni ob kupih razloženega blaga ter so kar trdi, tako jih zebe. Ljudje hodijo mimo, kot da jih ne vidijo. Tisti pa, ki se zanimajo za cene, hočejo pretipati in pregledati vse. Preizkušajo igrače po vrsti, barantajo kot hudič za dušo, nazadnje pa odidejo, ne da bi kaj izbrali.

Nekatere prodajalke se zelo dolgočasijo, pa stopijo od časa do časa na »stanovski« pomenek.

— Jezas, jezas na, saj sem pravila! Vsako leto večja izguba. Strašansko slaba je! Bub mi za greh ne vzem — nobenega hudiča ni bliz!

— Tak mišmaš je na svetu, vse skupaj je figa! Po prvem je, pa nihče nima denarja. Slišala sem, da nekateri dobe plačo šele februarja. Bub ne prizaden! Pomislite Miklavž je, pa ga noben več ne časti! Pa tudi parklja ne kupi!

— Zdaj je tkula: Tisti vražji plesi, koncerti, pa voda v kavarni — samo to drži gospoda, otrokom pa ne mara napraviti nobenega veselja.

»Bi že, pa jih nobeden več nima. Zadnjič mi je pravila neka gospa, da otroci niso na kredit, pa tudi v zastavljalnici jih ne moreš zastavit.

— Na obroke pa ne bom prodajala, o tisto pa že ne! To bi bila sramota za samega Miklavža. Naj bo karkoli, bom pa napovedala konkurz, sem že tudi vsega sita.

— Šibeee Korobači!

Najmočnejše banke propadajo ena za drugo!

Kako in kje morate dandanes naložiti svoj kapital, da ste zanj brez vsakih skrbi.

Vam pove

Max Pallenberg

sloviti dunajski komik v svojem prvem in sijajnem govorečem filmu, v briljantni šaloigri

Dober grešnik

Partnerja: FRITZ GRÜNBAUM in HEINZ RÜHMANN

Samo še danes in jutri!

Dopolnilo Foxov zvočni tednik.

Predstave ob 4., ¼8. in 9¼ zv

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Iz Celja

—c **Steg skavtov in steg panink** v Celju priredita pravljično igro »Zapravljivec«. Režija je v rokah vztrajnega igralca g. J. Vizjaka. Vsi mladi igralci bodo pokazali ob tej priliki uspeh vztrajnega dela, zato ne zamudimo posetiti lepe igre, da s tem pokažemo naklonjenost do skavtizma. Predstava bo v nedeljo 6. t. m. ob pol 16. v Narodnem domu. Sodelovala bo celjska železničarska godba. Predprodaja vstopnic je v knjigarni Mohorjeve družbe.

—c **Druga izdaja »Medveda Rjavčka«** Ker je pred poltretjim letom natisnjena knjiga »Medveda Rjavčka« izpod peresa znanega našega pisatelja Frana Roša kmalu pošla in je povpraševanje po knjigi stano naraščalo, se je tiskarna »Brata Rode & Martinčič« odločila za drugi natis te lepe knjige. Avtor je vsebino deloma predelal in izpopolnil, nove pa so tudi vse ilustracije, ki jih je dovršeno izdelal akad. slikar g. Modic v Celju. Povesti imajo veliko vzgojno vrednost in so pisane s toplo ljubeznijo do prirode in preprostega življenja, ki je podano v povestih deloma v miljeju pravličnosti.

—c **Upokojeno učiteljstvo iz Celja in okolice** bo imelo svoj redni sestanek v soboto 5. t. m. popoldne v gostilni »Pri mostu« na Bregu pri Celju.

—c **Sokolski smučarji** bodo imeli svoj prvi skupni smučarski izlet v nedeljo 6. t. m. k Celjski koči. Zbirališče udeležencev bo v telovadnici mestne narodne šole. Odhod iz Celja ob 10. Pri koči se bo vršil ob tej priliki smuški učni tečaj za začetnike.

—c **Smrtna kosa.** V celjski javni bolnici je umrl 2. t. m. v starosti 49 let rudar Alojzij Petač iz Zabukovce. N. v m. p.!

—c **Tujsko prometna statistika v novembru.** Celje je obiskalo v preteklem mesecu 825 tujcev, ki so bili po narodnosti: 642 Jugoslovenov, 84 Avstrijcev, 34 Nemcev, 21 Italijanov, 16 Čehoslovakov, 6 Madžarov, 5 Francozov, po 3 Švicarji in Poljaki, po 2 Angleža, Rusa, Kitajca in Rumuna ter po 1 Albanec, Bolgar in Grk. Po poklicu pa se tujci dele na: 373 trgovskih potnikov, 172 uradnikov, 94 obrtnikov, 44 delavcev, 27 industrijcev, 13 odvetnikov, 8 dijakov, 5 zdravnikov, 89 oseb pa je bilo brez poklica

—c **Aretirana žeparica.** V mestu je bila na Andrejevem sejmu aretirana 36-letna zasebnica Katarina Grebenarjeva iz Zagreba, rodom pa iz Sombora, v trenutku, ko je hotela olajšati neko sejmarico za večjo vsoto denarja. Izročena je bila sodišču.

Emile Gaboriau: 102

Vampirji velemesta

Roman

Grozna ironija!... Gaston je globoko vzdihnil.

— Danes baš ne, — je odgovoril. — Zora je malo bolna.

Toda Andre ni trpel slepomišenja.

— Prihajava, gospod, v mnogo važnejši zadevi. Moj prijatelj Gaston zapusti čez nekaj mesecev Pariz in pred odhodom bi rad vzel iz prometa svoje menice. Ležeče mu je na tem tembolj, ker bi bil njegov oče zelo nezadovoljen, če bi zvedel, da je menice podpisal...

— To razumem.

Gaston je že mislil, da je rešen.

— No, torej, dragi Van Klopen, — mu je dejal, — vrnite mi moje menice.

Krojač je odkimal z glavo.

— Imel sem jih, da, dobro se spominjam. Pet menic po tisoč frankov. Dobil sem jih bil od Eskomptnega zavoda, pa sem jih spravil v promet.

— Nimam sreče! — je vzdihnil Gaston razočarano.

— Da, poslal sem jih v kritje fakture svojim dobaviteljem v Saint-Etienne, Rollon Vrac et Cie... Če mi ne verjameta, — je pripomnil, — vama lahko pokažem pismo, ki mi je bil v njem potrjen prejem menic

— O, to zadostuje, verjameva vam, — je odgovoril Andre mirno, kajti ležeče mu je bilo na tem, da bi Van Klopen ne slutil, da mu ne verjame. — Menice so v Saint-Etienne, to je škoda... Počakava torej, da zapadejo. Gospod Gandelu menda ne bo sina zato razdedinil. Se priporočam.

In ker je čutil, kako mu kipi kri po žilah in je bila nevarnost, da se ne bo mogel več premagovati, je hitro odšel; mladi Gaston se je hotel mimogrede pomeniti s krojačem o obleki, ki bi jo kupil Zori, ko pride iz zapora, toda Andre ga je potegnil za seboj.

Ko sta bila že dobrih trideset korakov od krojačeve hiše, je potegnil Andre iz žepa notez in si za vsak slučaj takoj zabeležil naslov Van Klopenovih dobaviteljev Rollon et Cie. Potem je pa dejal:

— Zdi se mi, da hočeta Verminet in Van Klopen iztisniti iz vas nekaj denarja.

Te besede so zvenele v Gastonovih ušesih zelo neprijetno.

— Mislim, — je nadaljeval Andre, — da bi vam oče odpustil to... neprevidnost še manj od sramote, ki ste mu jo nakopali s tem, da ste poslali k njemu zdravnika, da bi seštel ure, ki so mu še odmerjene... Vendar bi vam pa odpustil... Saj je vaš oče. In rad vas ima.

— Vrag vzemi torej Vermineta!

— Ne, gospod Gaston, ne! Če se ne bojite očeta, vam zagrozi z nekom drugim... z državnim tožilcem.

Gaston se je ustrašil.

— O, za tako malenkost! — je menil.

— Da, toda ta malenkost se imenuje v vašo nesrečo ponarejanje podpisov. A za ponarejanje podpisov je najprej porota, potem pa kaznilnica.

— Kaznilnica! — je zajecljal Gaston. Strašno je prebledel, izbuljil od groze oči in zadrhtel po vsem telesu.

Potem je pa vzkliknil ves iz sebe:

— Torej mi ne preostaja drugega, nego revolver... Sem sin poštenega očeta!

Zdaj se je pa ustrašil Andre.

— Ali bi res storili, kar pravite? — je vprašal.

— Bog mi je priča, da bi... Res sem propalica, toda v velikem trenutku znam biti mož na svojem mestu. To bi bilo grozno, toda drugega izhoda ni...

Iz oči mu je odseval trden sklep storiti, kar je nameraval.

— Odobravam vašo energijo, dragi Gaston, — je nadaljeval Andre, — toda obupati ne smeva. Verujem, da, trdno verujem, da se nama posreči urediti to nesrečno zadevo... In ne pozabite, da vas utegnem vsak hip potrebovati.

— Velja.

— Jutri na svidenje.

In Andre je hitro odšel. Mudilo se mu je zato, ker je slišal Vermineta, kako je dejal Croisenoisu: — Ob štirih pojdem k Mascarotu, — in sklenil je počakati doma, potem pa slediti Verminetu za petami.

Na vso moč je hitel po rue de Grammout in o pol treh je bil že na rue Saint-Anne.

Ozrl se je na vse strani. Baš nasproti Eskomptnega zavoda je bil vinotoč. Andre je krenil tja, naročil kruha, košček prekajenega mesa in pol litra vina, plačal je pa vnaprej, da bi se mu ne bilo treba zadrževati s plačevanjem, če bi moral naglo oditi.

Stopil je k oknu in začel počasi prigrizovati.

Bal se je, da ne pojde vse tako, kakor si je bil zamislil. Verminet je tudi dejal, da pojde na borzo. Ali se vrne, predno pojde k Mascarotu? Od tega je bilo vse odvisno.

Če se vrne, je bil Andre prepričan o uspehu. Če ga pa ne bo, pomeni to celo uro brezuspešnega čakanja.

Toda sreča mu je bila mila. Baš je bil pojedel kruh in meso, ko je zagledal iz hiše prihajajočega Vermineta.

Brž je popil vino in hitel na cesto.

XXV.

V Verminetu spoznamo na ulici takoj na prvi pogled imenitnega gospoda, kapitalista, premožnega zasebnika.

Andre, ki mu je skrivaj sledil, je kar strmel videč, koliko znancev ima ta finančnik in kako ga povsod spoštljivo pozdravljajo.

Verminet je prispel ta čas na boulevard Poissonniere in tu se je njegovo vedenje naenkrat izpremenilo. Vrgel je cigaro proč ter krenil urnih korakov po rue Poissonniere in rue des Petits-Carreaux. Prispel je do konca rue Montorgueil, blizu tržnice je naglo zavil in smuknil skozi visoka vežna vrata v bližnjo hišo.

Kam ga je zaneslo?... Andre ni dolgo dvomil, kajti dve tablici, na vsaki strani vrat ena, sta jasno pričali, da je hitel Verminet naravnost k Mascarotu, k lastniku posredovalnice.

Andre je sklenil počakati, da se Verminet vrne. Krenil je na drugo stran ulice in se zatopil na videz v opazovanje treh mehanikov, ki so vstavljali v bližnjo trgovino rolete, v resnici je pa dobro pazil, kdaj se vrne Verminet.

K sreči ni bilo treba dolgo čakati. Komaj je minilo četrt ure, ko se je pojavil na dvorišču Mascarotove hiše Verminet. Spremljala sta ga dva moža. Prvi je bil visok, suh in nosil je temna očala; drugi je bil debeluhast, dobrodušen, vajen menda občevati v najboljši družbi.

Ustavili so se in živahno o nečem pomenkovali.

V filmskem ateljeju.

— To je grozno! Dva napada v enem dopoldnevu in samo pol ure presledka! Tega bi niti Napoleon ne vzdržal!

Ključevskaja sopka premagana

Ruka plezalca Semenov in Dinges sta priplezala na vrh 4916 metrov visokega ognjenika

Iz Habarovska v Sibiriji prihaja vest, da sta priplezala turista Semenov in Dinges kot prva na vrh še delujočega ognjenika Ključevskaja sopka blizu obale polotoka Kamčatke. Ognjenik je visok 4916 m in naporna, pa tudi zelo nevarna plezalna tura je trajala celih 35 dni. Ključevskaja sopka, kakor je zabeležen ta ognjenik na vseh zemljevidih, je poleg Kilimandžara v Afriki najvišja čisto vulkanična gora sveta.

Polotok Kamčatka spada k najsevernejšemu pasu vzhodno-azijskih ognjenikov. Ognjeniki na Kamčatki spadajo po sili in obsegu svojega eruptivnega delovanja med najpomembnejše fenomene sveta, izvzemši morda Javo. Polotok reže po celi dolžini pogorje, ki deli dolino reke Kamčatke od cele vrste ognjenikov na pacifiški obali. Geologi domnevajo, da so vsi ognjeniki na Kamčatki med seboj v zvezi. Slučajna priča velike erupcije Ključevskaje sopke je bil leta 1854 geograf Šiveljuč, ki je napravil tudi zemljevid ognjenika. Po F. Ratzelu je izmed 55 ognjenikov na Kamčatki in v njeni okolici 9 stalno delujočih, med 41 ognjeniki pacifiškega dela Kamčatke pa 11. Kamčatka se sploh odlikuje po svoji dolgi verigi ognjenikov. Po najnovejših raziskavanjih je na tem polotoku 63 ognjenikov, pedijodično delujočih je 13, iz 8 se vali samo dim, 42 je pa ugaslih. Zelo so razširjena na Kamčatki tudi vroča vrela. Najbolj so razviti v skupinah ognjeniki v vzhodnem delu polotoka.

Stožčasti vrhovi vulkanov, pokriti z večnim ledom, dajejo Kamčatki čisto posebno pokrajinsko obeležje, ki se odlikuje tudi po gosti megli ter vlažnem in hladnem podnebju. Kamčatka spada med najzanimivejše dele arktičnega severa. Dolga je okrog 1200 km, široka 450 km, površina pa znaša 270.000 kvadratnih kilometrov. Prebivalcev šteje polotok komaj 10.000 in sicer okrog 8000 Kamčadalov, Korjakov in Lamutov, ki se pečajo z lovom in ribolovom, drugi so pa kulturno zali Rusi, Kitajci in Korejci. Podnebje je silno mrzlo, toda ne v vseh krajih enako. Na jugu se razvije v kratkem poletju bujna vegetacija, zapadni in severni del polotoka je pa sama tundra. V nekaterih dolinah ob reki Kamčatki pa uspeva celo žito.

V gorah je mnogo medvedov, med divjačino se pojavlja tudi sobol, v južnem delu pa morska riba. Bogastvo Kamčatke je v velikih množinah rib in kožuhovine, a tudi v ogromnih čredah severnh jelenov, ki jih je bilo po podatkih pokojnega polarnega raziskovalca Iden Zellerja pred leti do 800.000, torej več, kakor jih je na Norveškem, na Aljaski, v Sibiriji in arhangelski guberniji skupaj. Na Kamčatki je tudi mnogo severnih psov, ki jih rabijo domačini za vprego. Največje bogastvo je pa po Zellerjevem mnenju v zemlji tega polotoka, kjer so baje skrita zelo bogata ležišča zlata.

Švedski raziskovalec Sten Bergman, ki je prepotoval Kamčatko leta 1922 in proučil naravoslovne razmere, je ugotovil, da je bil polotok naseljen že v pradavnih časih. Na konju je prijahal do vznožja Ključevskaje sopke in pogled na ognjenik ga je očaral. Bilo je proti koncu maja in povsod so se kazali sledovi prihajajoče pomladi. Gore so bile še vse zasnežene, po dolinah je pa na mnogih krajih že zelenela trava. Solnce je sijalo kakor poleti, ptice selivke so se vračale v svoje domove in škrjančki so žvrgoleli visoko pod nebom. Ključevskaja sopka je bila kakor pozimi. Udeleženci Bergmanove ekspedicije so zakurili zvečer ogenj in opazovali ognjenik, iz katerega so se neprestano dvigali ognjeni zublji. Ekspedicija je kmalu spoznala, da niti misliti ni, da bi mogla doseči vrh ognjenika. Zdaj je pa torej premagana tudi ta gora in uspeh ruskih plezalcev bo gotovo mnogo pripomogel k proučevanju enega najzanimivejših ognjenikov sveta.

Bat'a kupuje zrakoplov R 100

Tomaž Bat'a izdaja tudi svoje glasilo »Zlin«, ki prinaša zanimivo vest, da namerava Bat'a kupiti velik angleški zrakoplov R 100. Iz podjetja v Zlinu so se te dni obrnili brzojavno na angleško poslaništvo v Pragi in vprašali, pod kakšnimi pogoji bi lahko podjetje kupilo zrakoplov, ki ga namerava angleško letalsko ministrstvo demontirati.

Bat'a ima že več aeroplanov, zdaj pa hoče kupiti še zrakoplov, ki ga bo rabil za prevoz svojih izdelkov. Čevlje bi prevažali z zrakoplovom iz Zlina po vsem svetu, toda samo podnevi, ker je vožnja z zrakoplovom ponoči nevarna.

50 letnica smrti N. J. Pirogova

Društvo čeških zdravnikov v Pragi se je spominjalo v ponedeljek 50letnice smrti slavnega ruskega kirurga in ustanovitelja anatomično kirurgično znanstvene šole Nikolaja Ivanoviča Pirogova. O Pirogovu je predaval na svečani seji znameniti ruski kirurg, bivši šef kirurgične klinike v Moskvi dr. Aleksinski, ki deluje zdaj v Parizu

Nikolaj Pirogov je bil rojen l. 1810. v Moskvi, kjer je tudi študiral. Kot 17letni mladenič je odšel na nemško fakulteto v Jurjevo (Dorpat), da bi se pripravil za vseučiliškega profesorja. Z vso vnemo se je kot mlad zdravnik lotil anatomije in kirurgije. Pozneje je odšel v Berlin, l. 1835. se je pa vrnil v Moskvo, da bi prevzel vodstvo kirurgične klinike. Toda prehitel ga je kolega. Njegov učitelj v Jurjevu Meuer mu je pa odstopil svojo stolico in tako je bil Pirogov prvi Rus, ki je postal profesor na jurjevski univerzi. In tu se je začela njegovo plodonosno znanstveno delovanje. Neumorno je delal poskuse na živalih, na zdravih in bolnih ljudeh, na samem sebi, na živih in mrtvih.

Čez pet let je bil poklican v Petrograd na vojaško medicinsko kirurgično akademijo. Tu se je v polni meri uveljavil njegov edinstveni pedagoško-organizatorični talent. Ustanovil je stolico topografske anatomije, uvedel skoraj še neznano bolniško higijeno, ustanovil anatomični institut v Petrogradu in postal njegov prvi šef. Leta 1854. se je udeležil krimske vojne in vzel s seboj usmiljenke, ki jih dotlej še ni bilo. Po vojni je moral moralno strt v pokoj, toda mirovati ni mogel. Začel je pisati knjige, ki pomenijo za moderno kirurgijo zelo važno pridobitev. Umrl je 7. decembra 1881 v Petrogradu.

Zvočni kino Ideal

LIANE HAID

v senzacionalnem cirkuškem zvočnem filmu

V senci maneže

Trude Berliner — Walter Rilla

Vsi posnetki so delani v berlinskem cirkusu Busch

Premiera ob 4., pol 6., pol 8. in 9. zvečer

Ženske in vitamini

V zavodu za vitamine v Oslu so delali učenjaki poskuse, da ugotove, kakšna je razlika med moškim in žensko glede vitaminov. Poskusi so pokazali, da imajo ženske mnogo večjo zalogo vitaminov, kakor moški. Učenjaki so se zanimali zlasti za očesne bolezni, ki so nastale med vojno zaradi pomanjkanja vitaminov. In prišli so do spoznanja, da se pojavlja ta bolezen pri ženskah zelo redko. Tudi rahitis, ki se pojavlja zaradi nedostatka vitaminov B, pri ženskah ni tako pogosta kakor pri moških.

Šef zavoda za vitamine v Oslu prof. Poulsson pravi, da ima ženska v organizmu mnogo več vitaminov, kakor moški, in sicer zato, da organizem med nosečnostjo ne opeša. Ženska ima zalogo vitaminov v podkožni maščobi. Zanimivo je pa, da naletimo na to razliko med moškim in ženskim spolom tudi pri živalih. Vitamin A se pojavlja pri kravah in volih v razmerju 15 : 1. Čim starejša je pa ženska, tem manj ima vitaminov. Vitamini se začno kopičiti v ženskem organizmu med 5. in 10. letom. In ker ima ženska večjo zalogo vitaminov A in B, kakor moški, tudi ne trpi toliko, če jih dobiva nekaj časa s hrano manj.

Večja množina

makulaturnega papirja

naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda

Brez posebnega obvestila

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Po dolgotrajni, mukepolni bolezni je Vsemogočni rešil in poklical k Sebi v starosti 77 let našo najdražjo mamico, staro mamico, prababico in taščo, gospo

HEDVIKO KALIGAR

vdovo nadučitelja

Pogreb nepozabne bo v soboto, dne 5. t. m. ob 2. uri pop. od doma žalosti, Sv. Petra c. 11 na pokopališče k Sv. Križu.

Ohranimo jo v blagem spominu.

V Ljubljani, dne 3. dec. 1931.

EMILIJA KALIGAR, učiteljica, hči; rodbine OSTERMAN-CIGLARIČ, BISCHOF, prof. KUNC in ostalo sorodstvo.

OGLEJTE SI IZLOŽBE KLOBUKOV ZA MIKLAVŽA! zelo znižane cene. Stuchly Maške, Židovska ulica 3. 3378

Za Miklavža in Božič

Več popolnoma novih ŠIVALNIH STOJEV, najnovejša tipa, najboljše znamke (eden z elektromotorjem), zelo ugodno naprodaj. — Tudi na več obrokov. Naslov v upravi »Slov. Naroda«.

POSLOVODJO

spretnega, za delavnico montaže, specijaliziranega po možnosti v avijatični konstrukciji, sprejme podjetje za izdelovanje aeroplanov »Breguet« v Kraljevu. V poštev pridejo le jugoslovenski državljani.

STANOVANJE

dveh sob, kuhinje, jedilne shrambe in kleti, v novi hiši oddam pri mostu ob zeleni Krki v Dobrovi pri št. Jerneju. Pripravno za ljubitelja miru, zasebnika ali upokojenca. Možnost je dana gojiti lov in ribiški sport. Natančna pojasnila daje lastnik Ivan Seljak, posestnik in gostilničar, Dobrova. 3386

BUKOVA DRVA
TRBOVELJSKI PREMOG
pri tt.
„KURIVO"
LJUBLJANA, Dunajska cesta štev. 33
(na Balkanu)
Telefon 34—34

OPREMLJENO SOBO

takoj oddam solidni gospodični. Naslov v upravi lista. 3389

ABSOLVENTINJA

trg. tečaja, zmožna tudi nemškega jezika, išče službo. Gre tudi na deželo. Prakticira 1 do 2 meseca brezplačno. Cenj. ponudbe na upravo lista pod »Marljiva«. 3387

Modroce

otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudi najceneje

IGNACIJ NAROBE
Ljubljana, Gosposvetska cesta št 16 (pri Levu) 114/L

MORSKE RIBE

Dalmatinska vina danes dospele sveže pošiljke, vse v najboljši kvaliteti, kar je vsakomur dobro znano

Gostilna Tratnik
SUNARA

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi

RAJKO TURK

carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). — Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Srečke

za II. razr. drž. razr. loterije

so dospele!

Obnovite si jih najkasneje do 10. decembra. Po tem roku prodamo neobnovljene srečke drugim interesentom. Žrebanje se bo vršilo 15. in 16. decembra.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Urejuje Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.